

**LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖLUPAVIRASTO**

Helsinki

LUPAPÄÄTÖS

Nro 112/2005/4
Dnro LSY-2004-Y-291
**Annettu julkipanon
jälkeen** 21.9.2005

ASIA

Juupa- ja Pitkäjärvenojien perkausta koskevan Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksen nro 36/1995/2 lupamääräyksen 4) muuttaminen, Harjavalta ja Kokemäki, Vaasan hallinto-oikeuden palauttama asia

HAKIJA

Juupa- ja Pitkäjärvenojien perkausyhtiö

HAKEMUS

Juupa- ja Pitkäjärvenojien perkausyhtiö on 19.11.2002 ympäristölupavirastoon saapuneessa hakemuksessaan pyytänyt, että ympäristölupavirasto muuttaisi Länsi-Suomen vesioikeuden 27.9.1995 antaman päätöksen nro 36/1995/2 lupamääräystä 4) siltä osin kuin kyse on hankkeen yhteydessä Pitkäjärveen tehtyjen lampareiden kunnossapidosta.

Perkausyhtiö on pitänyt kohtuullisena ja oikeudenmukaisena, että lampareiden kunnossapitovelvoite poistetaan niiden yleisen hyödyn perusteella perkausyhtiön osakkailta. Lampareiden olemassaolo ja kunnossapito eivät sinänsä vastaa perkausyhtiön osakkaiden etua eli perkauksen ja kuivatuksen tuomia etuja. Osakkaiden mielestä lampareiden kunnossapitovelvoite aiheuttaa asianosaisille selkeän kohtuuttomuuden.

Länsi-Suomen vesioikeus on 27.9.1995 antamallaan päätöksellä nro 36/1995/2 myöntänyt Juupa- ja Pitkäjärvenojien perkausyhtiölle luvan muun ohella Pitkäjärvenojan perkaamiseen sekä Pitkäjärven ruoppaamiseen.

Lupamääräyksen 1) nojalla Pitkäjärveen ruopattiin kuusi lamparetta, joiden yhteinen pinta-ala on noin 1,6 ha.

Voimassaoleva lupamääräys 4) kuuluu seuraavasti: "Luvan saajan on pidettävä hankkeeseen kuuluvat rakenteet, laitteet ja lampareet asianmukaisessa kunnossa".

Hankkeen tarkoituksena oli vähentää tulvia vesistöalueella sekä parantaa Juupajärven yläpuolisten viljelysmaiden peruskuivatusta. Lisäksi hankkeen tavoitteena oli kunnostaa Pitkäjärveä lintuvetenä sekä edistää Juupajärven lintuvesiarvon säilyttämistä.

Hakemukseen on liitetty hankkeen luovutuskokouksen pöytäkirja, josta käy ilmi, että Juupa- ja Pitkäjärvenojien perkaustyö on saatettu päätökseen Lounais-Suomen ympäristökeskuksen toimesta ja luovutettu perkausyhtiölle 6.11.2002.

LOUNAIS-SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO

Ympäristölupavirasto on pyytänyt asiassa lausunnon Lounais-Suomen ympäristökeskukselta. Ympäristökeskus on ympäristölupavirastoon 7.1.2003 toimittamassaan lausunnossa muun ohella pitänyt Pitkäjärveen ruopattuja lampareita tarpeellisina. Pitkäjärven osalta hankkeen kunnossapidossa on ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kysymys yleisestä edusta, jota ei pidä jättää pelkästään perkausyhtiön velvoitteeksi. Ympäristökeskus on katsonut, että perkausyhtiö voidaan vapauttaa hankkeen kunnossapitovelvoitteesta siltä osin kun kyseessä on lampareiden kunnossapidosta.

YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON PÄÄTÖS NRO 6/2003/2

Ympäristölupavirasto on 21.2.2003 antamallaan päätöksellä nro 6/2003/2 hylännyt hakemuksen. Ympäristölupavirasto on katsonut lampareiden olevan tarpeellisia estämään tai vähentämään linnustolle aiheutuvaa haittaa, joten niiden kunnossapitovelvoitetta ei voida poistaa. Kunnossapidosta vastaa luvan haltija eikä velvoitetta voida ilman suostumusta määrätä muiden hoidettavaksi.

VAASAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS NRO 04/0265/2

Vaasan hallinto-oikeus on 26.8.2004 antamallaan päätöksellä nro 04/0265/2 kumonnut Länsi-Suomen ympäristölupaviraston asiassa 21.2.2003 antaman päätöksen nro 6/2003/2 ja palauttanut asian ympäristölupavirastolle uudelleen käsiteltäväksi vesistön järjestelyä koskevien vesilain 7 luvun säännösten mukaisesti. Hallinto-oikeuden mukaan 19.11.2002 vireille tullessa hakemuksessa on kysymys aikaisemman vesistön järjestelyä koskevan hakemuksen hankesuunnitelman muuttamishakemuksesta lampareiden kunnossapitovastuun osalta. Lisäksi hakemus on annettava tiedoksi vesilain 16 luvun 7 ja 8 §:ien säännösten mukaisesti.

ASIAN KÄSITTELY PALAUTUKSEN JÄLKEEN

Hakemuksen täydennys

Ympäristölupavirasto on kirjeellään 8.2.2005 pyytänyt hakijaa täydentämään hakemustaan Pitkäjärven rantatilojen ja vesialueen omistajatiedoilla sekä selvityksellä lampareiden kunnossapidosta luopumisesta aiheutuvasta haitasta. Edelleen hakijan tuli esittää, ke-

nelle kunnossapitovelvoite tulisi siirtää, mikäli lampareiden kunnossapito on edelleen tarpeen.

Hakija on 11.3.2005 toimittamassaan hakemuksen täydennyksessä muun ohella lausunut, ettei Pitkäjärven tilaan aiheutuisi mitään haittaa, vaikka lampareiden kunnossapidosta luovuttaisiin. Järvi palautuisi ruoppausta edeltävään tilaan, mihin vaikuttaa osaltaan luontainen maannouseminen ja järven yleinen rehevöityminen.

Hakija on katsonut, että lampareiden kaivuusta ja kunnossapidosta tuleva hyöty on yleishyödyllinen. Kunnossapitovelvoite tulisi siirtää Lounais-Suomen ympäristökeskukselle, jossa parhaiten hallitaan lintuvesien kunnostusasiat.

Hakija on edelleen korostanut, että sille on aiheutunut kohtuuttomia kustannuksia lähes mahdottomista lupaehdoista, mm. ruoppausmassojen maisemoinnista kuivalle maalle. Tästä johtuen kaivuukustannukset nousivat huomattaviksi. Lisäksi perkausyhtiö rakensi Pitkäjärven luusuaan pohjapadon, joka estää järveä kuivumasta kuivimpinakaan kesinä. Hakijan toivomuksena on, ettei perkausyhtiön osakkaita enempää rasitettaisi lisäkustannuksilla.

Hakemuksesta tiedottaminen

Ympäristölupavirasto on vesilain 16 luvun 7 ja 8 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta ympäristölupavirastossa sekä Harjavalan ja Kokemäen kaupungeissa 26.4.-26.5.2005 varannut tilaisuuden muistutusten ja vaatimusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 26.5.2005. Kuulutus on lisäksi lähetetty postitse tiedossa oleville asianosaisille.

Lausunnot

Ympäristölupavirasto on 19.4.2005 pyytänyt asiassa lausunnon Lounais-Suomen ympäristökeskukselta.

1) Lounais-Suomen ympäristökeskus on 3.5.2005 lupavirastoon toimittamassaan lausunnossa arvioinut, että järven lintuvesiarvo on kokonaisuudessaan riippuvaisempi järven luontaisen umpeenkasvun etenemisestä kuin lampareiden auki pysymisestä. Ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan lampareiden kunnossapidosta luopumisesta ei aiheudu haittaa tai vahinkoa yksityiselle edulle. Yleiselle edulle, lähinnä lintuvesiarvolle, lampareiden kunnossapidosta luopuminen aiheuttaa haittaa. Asiassa on kuitenkin ensin ratkaistava, kuinka pitkälle ojitusyhtiö on vastuussa Pitkäjärven lintuvesiarvon säilyttämisestä lampareita auki pitämällä.

Järven luusuaan on ojitusyhtiön toimesta rakennettu pohjapato, jonka tarkoituksena on ollut estää perkaushankkeesta aiheutuvia vahinkoja järven lintuvesiarvolle. Lampareiden ruoppauksella on parannettu järven lintuvesiarvoa.

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan lampareiden kunnossapidosta luopuminen tulee suhteuttaa järven luontaiseen umpeenkasvukehitykseen ja siitä johtuvaan lintuvesiarvon heikkenemiseen. Pitkäjärvi tulee luontaisesti umpeutumaan, ilman ojitussyhtiön toimien vaikutustakin, joten on kohtuutonta säilyttää lintuvesiarvon ylläpitäminen ojitussyhtiön vastuulle. Lampareiden kunnossapitovastuuta ei liioin voida jakaa perkausyhtiön ja yleistä etua valvovan viranomaisen vastuulle kuuluviin osiin. Ympäristökeskus ei ole valmis ottamaan vastuuta tai osallistumaan lampareiden kunnossapitoon.

Ympäristökeskus on katsonut, että ojitussyhtiö on vastuussa siitä, ettei se toimillaan nopeuta Pitkäjärven umpeenkasvua tarpeettomasti ja samalla heikennä järven lintuvesiarvoa. Toisaalta ojitussyhtiölle ei voitane asettaa velvoitetta ylläpitää järven lintuvesiarvoa lampareita ruoppaamalla vielä sen jälkeen, kun järven lintuvesiarvo on luontaisen kehityksen myötä menettänyt merkityksensä. Suoritettua lampareiden ruoppausta voidaan pitää lähinnä kertaluonteisena korvauksena ojitussyhtiön perkaushankkeesta Pitkäjärven lintuvesiarvolle aiheutuneista vahingoista ja rakennettua pohjapatoa lintuvesiarvon säilyttämiseksi tehtynä toimenpiteenä.

Ympäristökeskus on puoltanut perkausyhtiön muutoshakemusta lampareiden kunnossapitovelvoitteen poistamiseksi ja esittänyt lupaehtoa 4) muutettavaksi seuraavasti: Luvan saajan on pidettävä hankkeeseen kuuluvat uomat, rakenteet ja laitteet asianmukaisessa kunnossa. Kunnossapitotöistä on ennakolta ilmoitettava Lounais-Suomen ympäristökeskukselle.

Muistutukset, vaatimukset ja mielipiteet

2) Kokemäen kaupungin ympäristölautakunnan mielestä Länsi-Suomen vesioikeuden 27.9.1995 antaman päätöksen lupaehtoja ei ole tarpeen muuttaa.

3) Satakunnan luonnonsuojelupiiri on vaatinut, että vesioikeuden Juupa- ja Pitkäjärvenojien perkausyhtiölle antamia lupaehtoja on tarkasteltava uudelleen lintuvesiarvon säilyttämisen ja seutukaavamääräysten toteuttamisen kannalta ottaen huomioon, että kyseessä ovat Harjavallan ainoat järvet. Tehdyt perkaus- ja kaivamistyöt Harjavallan Pitkä- ja Juupajärvellä ovat romahduttaneet järvien lintuvesiarvon. Pienten lampareiden kaivaminen Pitkäjärvelle on yhtä tyhjän kanssa, jos samanaikaisesti järvelle kaivetaan kanavia, jotka kuivavat matalat ranta- ja luhta-alueet.

Kanavien kaivaminen pitkin Pitkäjärveä oli nopein tapa kuivata järveä ja romahduttaa sen lintuvesiarvo ja räikeässä ristiriidassa vahvistetun Satakunnan seutukaavan 4 Pitkäjärven suojelutavoitteiden kanssa. Nyt kiinteä, kävelykelpoinen saraluhta ulottuu kanavien rannoille asti ja avovettä on kanavien ulkopuolella enää järven keskiosissa. Etelärannalle avoveden partaalle 1980-luvulla rakennettu lintutorni on nyt 200 metrin päässä avovedestä luhdan laiteella. Kesällä

soutukelpoisen avovesialueen pinta-ala romahti kuudesosaan 1990-luvulla perkausten jälkeen.

Muistutuksen liitteenä on Porin Lintutieteellisen Yhdistyksen tilastot Pitkäjärven ja Juupajärven vesilintulaskennoista vuosilta 1980-2005, joiden mukaan järvillä pesivien vesilintujen parimäärät ovat viime vuosina romahtaneet ja lajisto on yksipuolistunut niin, että järvillä viihtyvät enää joka paikan lajit sinisorsa, tavi, telkkä ja laulujoutsen.

HAKIJAN SELITYS Hakijalle on varattu tilaisuus antaa selitys lausunnon ja muistutusten johdosta 30.6.2005 mennessä. Selitystä ei ole annettu.

YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON RATKAISU

Ympäristölupavirasto muuttaa Länsi-Suomen vesioikeuden 27.9.1995 antaman päätöksen nro 36/1995/2 lupaehdon 4) kuulumaan seuraavasti:

4) Luvan saajan on pidettävä hankkeeseen kuuluva pohjapato ja uoma paaluvälillä 78+00...117+00 asianmukaisessa kunnossa. Kunnossapitotöistä on ennakolta ilmoitettava Lounais-Suomen ympäristökeskukselle.

Perustelut Lampareiden merkitys Pitkäjärven lintuvesiarvolle on ympäristökeskuksen lausunnon perusteella katsottava varsin vähäiseksi. Luontainen kehitys tulee johtamaan Pitkäjärven vähittäiseen umpeenkasvuun ja luhta-alueiden pensoittumiseen ja siten järven lintuvesiarvon hiipumiseen. Lampareiden kunnossapito aiheuttaa perkausyhtiölle kustannuksia, joita on pidettävä huomattavina verrattuna lampareiden nopeutuvasta umpeenkasvusta järven lintuvesiarvolle koituvan haittaan.

Lainkohdat Vesilain 2 luvun 6 §:n 2 momentti ja 7 luvun 3 ja 13 §

Lausunto muistutuksista ja vaatimuksista

Ympäristölupavirasto ottaa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja Kokemäen kaupungin ympäristölautakunnan lausunnot huomioon päätöksestä ilmenevällä tavalla. Satakunnan luonnonsuojelupiirin mielipiteen osalta ympäristölupavirasto toteaa, että nyt on kysymys lupamääräyksen 4) muuttamista koskevasta hakemuksesta. Tässä yhteydessä ei voida käsitellä Länsi-Suomen vesioikeuden päätöstä muilta osin. Pitkäjärven-Katinhännän vesilintulaskennan tulokset tukevat osaltaan sitä arviota, että lampareista ei ole ollut kovin suurta hyötyä linnustolle. Pitkäjärven, joka oli jo 1990-luvun alussa ilmaveroisen kasvillisuuden valtaosin peittämää saravaltaista kosteikkaa, umpeenkasvu etenee vääjäämättä.

Käsittelymaksu 128 €

Kysymyksessä on alle 400 hehtaarin hyötyaluetta koskevan vesistön järjestelyluvan (taulukon mukainen maksu 1 700 €) yksittäisen lupamääräyksen teknisluonteisesta muuttamisesta, jolloin maksun suuruus on 10 % taulukon mukaisesta maksusta eli 170 €. Koska asia on palautettu lupavirastolle uudelleen käsiteltäväksi muutoksenhaun johdosta, vähennetään käsittelymaksusta aikaisemmin peritty 42 €.

Ympäristöministeriön asetus (1416/2001) ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista 4 §

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Leena Simpanen

Jukka Leinonen

Heikki Penttinen

Hanna Pesonen

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet ympäristöneuvokset Leena Simpanen, Jukka Leinonen (tarkastava jäsen) ja Heikki Penttinen. Asian on esitellyt esittelijä Hanna Pesonen.
HIP/sl

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **21.10.2005**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@om.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen ympäristölupavirastoon

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi-Suomen ympäristölupaviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Länsi-Suomen ympäristölupaviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Panimokatu 1, 00580 Helsinki
postiosoite:	PL 115, 00231 Helsinki
puhelin:	vaihde (09) 173 461
telekopio:	(09) 726 0233
sähköposti:	kirjaamo.lsy@ymparisto.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 80 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.